

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

26 lipca 2024
Nr 15 (1099)
ISSN: 1234-1764

ŻŁOBKI MIEJSKIE ZA DARMO

Dowiedz się więcej o nowych
świadczeniach.

S. 4-5 »

NAGRODA W KULTURZE

Zgłoszenia kandydatów
przyjmowane są do 30 sierpnia.

S. 6 »

LAUR SREBRNEJ CIESZYNIANKI

Nagroda dla osób zasłużonych
dla społeczności.

S. 6 »

JARMARK PIASTOWSKI

Targi rękodzieła artystycznego
na cieszyńskim rynku.

S. 7 »

Folklor Świata

61st
Berkids
Highlanders'
Week
of Culture

01.08.2024 r

18:00

Teatr
im. Adama Mickiewicza
w Cieszynie

Bilety w cenie 55 i 65 zł do nabycia w kasie teatru
lub na www.teatr.cieszyn.pl

ZAPRASZAMY NA WYJĄTKOWY KONCERT! WIĘCEJ – s. 8.

Odpuść w mieście!

Burmistrz Cieszyń

Drogi Mieszkanki i Mieszkańcy Cieszyń!

Park kieszonkowy przy ulicy Bielskiej i Wyższa Brama to idealne miejsce, by „odsapnąć w drodze”, w towarzystwie łąkowych roślin i traw, które wypełniają również przestrzeń nawierzchni chodnika. Jak widać, zieleni już się tu na dobre zadomowiła, a po niedostępnym i zaniedbanym zieleńcu z dawnym budynkiem usługowym nie ma już nawet śladu. Dziś nasze oczy cieszy miniaturowy park, który w nowej odsłonie, w centrum miasta, uguszcza mieszkańców i turystów odrobiną cienia i wody, ale też zachwyca małą architekturą i zieloną przestrzenią, po brzegi wypełnioną różnorodnością form – od bylin, poprzez krzewy i pnącza, aż po imponujących rozmiarów drzewa. Przyznajcie sami, jak tu ładnie...

Z ogromną radością dzielę się również z Państwem informacją, że jedną z przyrodniczych atrakcji tego wyjątkowego miejsca będzie cieszyńska wiosenna – jak zapewne wszyscy wiemy – roślina objęta na naturalnych stanowiskach ochroną gatunkową, tak dobrze znana ze spacerów w Lasku Miejskim. Łatwo nie było, a zdobycie jej wyhodowanych sadzonek do prostych nie należało, ale... udało się.

Warto podkreślić również, że jej obecność w nowo urządzonej i dostępnej dla wszystkich przestrzeni miejskiej ma przede wszystkim aspekt edukacyjny i promujący przyrodnicze dziedzictwo Cieszyń i Śląska Cieszyńskiego.

I Szanowni Państwo... jeszcze jedna ciekawostka – ażurowa nawierzchnia chodników nawiązuje swoim układem do logo miasta Cieszyń. Wiedzieliście o tym? A kiedy już jestem przy temacie nawierzchni, pozwolę sobie podkreślić, że nie o walory estetyczne tylko tutaj chodzi, ale również o funkcję ekologiczną (przy równoczesnym zachowaniu funkcji użytkowej), mianowicie przestrzenie pomiędzy betonową kostką obsiane zostały mieszkanką nasion niskich roślin łąkowych, a woda deszczowa może swobodnie przenikać do gleby. W parku kieszonkowym, „zamieszkali” również nowi

lokatorzy – dwa drzewa – buki pospolite w odmianie „Fastigiata”.

Park kieszonkowy powstał w ramach projektu „Cieszyń – miasto samowystarczalne”, finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu „Rozwój lokalny”. Ale nie tylko on – w śródmieściu Cieszyń pojawił się również nowy mikro-zieleniec, zastępujący asfaltowo – betonową przestrzeń u styku ul. Wyższa Brama i Plac Kościelny. Zachęcam spacerowiczów, by w cieniu tej przestrzeni chwilę „odetchnąć”. Czekają tu na Państwa zielona przestrzeń z ławeczką, która jest efektem „rozpyłowania” dotychczas nieprzeziąkliwej nawierzchni, jakiej towarzyszył słup ogłoszeniowy, a dawniej kiosk. Dzięki aktualnej przestrzeni zwiększona została powierzchnia biologicznie czynna, która wzmacniać będzie Zieloną Sieć Cieszyń.

Ktoś może powiedzieć, że skoro niewielki obszar, to i działanie znikome, ale... pamiętajmy, że to właśnie „małe kroki zmieniają nasze życie” i „małe rzeczy są tym, co pozwala na zaistnienie rzeczy wielkich”.

Zresztą Szanowni Państwo, sami przyznajecie, że ogólnodostępne małe zielone wyspy w mieście nie tylko dodają uroku miejskiemu krajobrazowi, ale – co najważniejsze – wspierają miejski mikroklimat. A, gdy dodatkowo towarzyszy nam upalny dzień i zmęczenie, takie miejsca są po prostu nie do przecenienia.

Pozwolę sobie jeszcze podkreślić, że w ramach wspomnianego projektu „Cieszyń – miasto samowystarczalne” w latach 2023-2024 zrealizowano w ramach „Zielonej sieci” również nasadzenia krzewów i bylin wzdłuż ul. Bielskiej (na odcinku od ul. Solnej do ronda 500-lecia Reformacji).

Kolejnym miejscem przeobrażeń jest Park Kasztanowy, zielona przestrzeń pomiędzy ulicą gen. Wł. Sikorskiego a ulicą Wojska Polskiego. Zaprojektowany bez barier architektonicznych i atrakcyjny dla mieszkańców i gości w każdym wieku cieszy niesamowitym klimatem (kto już był, ten wie, o czym mówię), ale również stołami piknikowymi, altanami, tunelami z wierzby i placem zabaw z prawdziwego zdarzenia oraz ławeczkami, które zachęcają do chwili odpoczynku i nacieszenia oczu

fot. BSK

pięknem otaczającej zieleni. Z ogromną radością przyznaję, że jest to w ostatnim czasie jedno z miejsc najchętniej odwiedzanych przez mieszkańców w różnym wieku, tętniące życiem i radością.

Wszystkie wspomniane miejsca, ale również Park Świętej Trójcy, kompleks Łasku Miejskiego, łąka na osiedlu Podgórze, czy teren OSP Markłowice – służyć mają nam, mieszkańcom, jak najlepiej... bo przestrzeń z zielenią i ławkami to nie tylko otoczenie i estetyka, ale też wzmacnianie więzi międzyludzkich, zachęta do spaceru, wypoczynku, rekreacji, która jak wiemy, również wpływa na nasze samopoczucie i zdrowie. A ono przecież dla każdego z nas jest najważniejsze. Zachęcam więc do korzystania, do chwili wytchnienia i miłego delektowania się małymi rzeczami o wielkim znaczeniu.

Korzystając z okazji, pozwolę sobie jeszcze powrócić do tematu koszenia traw na miejskich zieleńcach, bo pytań o to, jak często taki zabieg powinien być przeprowadzany, pojawia się sporo. Warto uświadomić sobie, że coraz bardziej odczuwamy skutki zmian klimatycznych związane z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak długotrwały brak opadów powodujący suszę czy intensywne, krótkotrwałe opady deszczu skutkujące gwałtownymi wezbraniami cieków wodnych.

Jednym z takich działań adaptacyjnych, jak już kiedyś wspominałam, jest koszenie traw w standardzie ekologicznym. Zmiana polega na pielęgnacji trawy na nieco innej wysokości, w innym rytmie i częstotliwości niż dotychczas. Utrzymanie dłuższej trawy wpływa korzystnie na środowisko, jest to także sposób na poprawę retencji wody i utrzymanie większej wilgotności w obszarach zurbanizowanych. Wyższa trawa przyczynia się do lokalnego obniżenia temperatury, tłumi hałas i zatrzymuje szkodliwe pyły,

fot. BSK

a także staje się dogodnym siedliskiem bytowania dla wielu drobnych zwierząt. Nie wspominając już o tym, że częściowe ograniczenie koszenia trawy wiąże się również ze zredukowaniem częstotliwości używania kos spalinowych, co stanowi dodatkowy atut w ochronie środowiska, ale także ma wpływ na ograniczoną emisję zanieczyszczeń i hałasu. Istotną korzyścią rzadszego koszenia trawy jest także wzrost bioróżnorodności.

Z pewnością argumentami, które przemawiają za koszeniem trawników, są bezpieczeństwo komunikacyjne i przeświadczenie, że starannie utrzymana trawa to „symbol pewnego statusu”. Niemniej jednak warto, byśmy spojrzeli na nasz trawnik i jego koszenie także w kontekście zmiany klimatu i o ile własny ogródek jest kwestią

indywidualnych wyborów, o tyle miejskie tereny zielone i sposób utrzymania trawników zależne są od funkcji, jaką spełniają.

W pasach drogowych wykaszane są między innymi skrzyżowania, okolice przejść dla pieszych, okolice przystanków, zakręty, w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników dróg. Wszystko uzależnione od natężenia ruchu na danych odcinkach drogi, jej kategorii utrzymania i tempa wzrostu traw. Na terenach zieleni urządzonej, głównie w parkach, pozostawiane są nieskaszane fragmenty trawników oraz wprowadzono koszenie w szachownicę – poszczególne kwartały wykaszane będą co drugie lub trzecie koszenie. Pewne trawniki, które z założenia i pełnionej funkcji wymagają częstszego koszenia, będą utrzymywane tak, jak do tej pory. ♦

fot. BSK

1 SIERPNIA, GODZ. 17:00 – PAMIĘTAMY

Drodzy Mieszkańcy Cieszyna! Przypominam, że **1 sierpnia 2024 roku o godzinie 17:00** zostanie przeprowadzony wojewódzki trening sprawności syren alarmowych wykorzystywanych w systemie ostrzegania i alarmowania ludności, umożliwiający jednocześnie upamiętnienie obchodów 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Emitowany będzie dźwięk ciąglej trwający 3 minuty, oznaczający odwołanie alarmu. ♦

Od października Żłobki Miejskie za darmo

W dniu 12 czerwca 2024 r. ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka „Aktywny Rodzic” została ogłoszona w Dzienniku Ustaw RP i tym samym stała się częścią polskiego porządku prawnego. Ustawa wprowadza 3 nowe świadczenia dla rodziców wychowujących małe dzieci.

ŚWIADCZENIE „AKTYWNI RODZICE W PRACY”

Kierowane jest ono do aktywnych zawodowo rodziców dziecka w wieku od 12 do 35 miesięcy życia. Ustawa szczegółowo określa aktywność zawodową, której poziom i rodzaj będzie uprawniał do otrzymywania tego świadczenia. Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” będzie przysługiwać, jeżeli oboje rodzice dziecka są aktywni zawodowo i z tytułu

tej aktywności podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu od podstawy, której łączna, czyli obydwojga rodziców, wysokość wyniesie nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jednocześnie w ustawie określono minimalny próg aktywności zawodowej dla każdego z rodziców, zgodnie z którym podstawa, od której opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe każdego z nich, nie może być niższa niż 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę lub 30% w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą korzystających z preferencyjnego obniżenia składek.

Warunkiem przyznania tego świadczenia będzie to, że dziecko nie uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego, nie pozostaje pod opieką dziennego opiekuna i nie uczęszcza do przedszkola.

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” będzie przysługiwać w wysokości 1500 zł miesięcznie przez okres 24 miesięcy od 12 do 35 miesiąca życia dziecka. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, powyższe świadczenie będzie przysługiwało w podwyższonej wysokości 1900 zł miesięcznie.

ŚWIADCZENIE „AKTYWNI W DOMU”

Zastąpi ono dotychczas funkcjonujący i mniej korzystny, gdyż nie przysługujący na pierwsze dziecko, rodzinny kapitał opiekuńczy. „Aktywnie w domu” będzie przysługiwać na każde dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesięcy życia dziecka i będzie wypłacane w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące (nie będzie możliwości pobierania świadczenia

w wysokości 1000 zł przez 12 miesięcy, jak ma to miejsce w przypadku rodzinnego kapitału opiekuńczego). Jest to wsparcie kierowane do tych rodziców dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia, którzy nie będą uprawnieni lub z własnej woli nie zdecydują się na skorzystanie z świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub „aktywnie w żłobku”, gdyż w szczególności pozostaną nieaktywni zawodowo lub ich dziecko nie uczęszcza do instytucji opieki.

ŚWIADCZENIE „AKTYWNI W ŻŁOBKU”

Zastąpi ono obecnie funkcjonujące i zdecydowanie mniej korzystne dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, które przysługuje w wysokości do maksymalnie 400 zł miesięcznie, uregulowane w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3. Świadczenie „Aktywnie w żłobku” będzie kierowane do rodziców dzieci uczęszczających do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3. – tj. żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna i będzie przysługiwało w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900 zł miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, jednak nie więcej niż wysokość opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki.

Świadczenie to jako jedyne nie jest ograniczone wiekiem dziecka, a kryterium jego przyznania jest jedynie fakt uczęszczania dziecka do żłobka. Oznacza to, że skorzystać z niego mogą już rodzice dziecka półrocznego, które z różnych względów musi uczęszczać do żłobka, jak również rodzice dziecka, które ukończyło już 36 miesięcy, ale do końca roku szkolnego uczęszcza do żłobka.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka „Aktywny rodzic”, od października pobyt dziecka

fot. Żłobki Miejskie

fot. Żłobki Miejskie

fot. Żłobki Miejskie

w Żłobkach Miejskich w Cieszynie będzie dla jego rodziców bezpłatny, gdyż koszty opłaty stałej pokryje w całości świadczenie „Aktywnie w żłobku”. **Świadczenie to będzie wypłacane bezpośrednio na konto żłobka**, niezależnie od dochodów rodziny oraz bez konieczności spełnienia warunków dotyczących zatrudnienia obojga rodziców, które wymagane są przy świadczeniu „Aktywni rodzice w pracy”.

Z inicjatywy Pani Burmistrz, która chce wyjść naprzeciw cieszyńskim firmom i przedsiębiorcom, przygotowujemy projekt uchwały dotyczącej odpłatności za pobyt dzieci w Żłobkach Miejskich, w którym uwzględniona zostanie również ulga w opłacie za pobyt w żłobku dziecka nie mieszkającego w Cieszynie, ale którego rodzic zatrudniony jest na terenie Cieszyna. Jeśli Rada Miejska przychyli się do zmiany uchwały, również dla tych dzieci od października 2024 pobyt będzie bezpłatny, w całości finansowany przez świadczenie „Aktywnie w żłobku”. **Rodzice będą jedynie ponosić koszty wyżywienia dziecka.**

ŻŁOBKI MIEJSKIE

Wybierając żłobek dla swojego dziecka, warto postawić na miejsce z wieloletnim doświadczeniem, które stale się rozwija i przystosowuje do nowych czasów.

Żłobki Miejskie w Cieszynie funkcjonują już od ponad 60 lat. Wpisały się w krajobraz miasta jako placówki zapewniające wzorową opiekę małym dzieciom i przyjmują w swoje progi kolejne już pokolenia najmłodszych mieszkańców miasta.

Żłobki Miejskie w Cieszynie obejmują swoją opieką dzieci w wieku od 6 miesięcy do 3 lat z terenu Cieszyna, jak również z okolicznych gmin. Przyjmujemy także dzieci niepełnosprawne oraz wymagające szczególnej opieki, zgodnie z zaleceniami lekarza.

W procesie adaptacji dziecka w nowym miejscu uczymy je, że można zaufać komuś innemu niż mama i tata. Dbamy bardzo o zbudowanie z dzieckiem ciepłej relacji, szanujemy jego potrzeby w tym zakresie, podążając za dzieckiem i pomagając mu oswoić się w nowym miejscu. Jeżeli dziecko tego potrzebuje, może liczyć na wyciszenie na kolanach wybranej przez siebie „cioci”, przytulenie. Jeśli dziecko nie chce kontaktu, zapewnia mu się bezpieczną przestrzeń, z której może obserwować otoczenie i gdzie nikt mu nie przeszkadza. Dzieci zachęcane są do poznawania przestrzeni, osób, zabawek, ale w swoim czasie i zgodnie ze swoimi potrzebami. Cały proces adaptacji dziecka jest na bieżąco konsultowany z rodzicami, a czas pobytu dziecka w żłobku jest stopniowo wydłużany. Z reguły proces ten trwa ok. 2 tygodni i po tym czasie dziecko zostaje spokojnie w żłobku na czas pracy rodziców.

Aby właściwie zadbać o bezpieczeństwo dzieci, szczególną wagę przykładamy do właściwej liczby opiekunek, sprawujących

na co dzień opiekę nad Państwem dziećmi. Żłobki Miejskie czynne są przez 11 godzin dziennie, we wszystkie dni robocze, a w trosce o bezpieczeństwo emocjonalne dzieci zrezygnowaliśmy również z przerwy wakacyjnej, by nie narażać dzieci na dodatkowy stres związany ze zmianą placówki.

W ciągu dnia zapewniamy dzieciom 4 pełnowartościowe posiłki – śniadanie składające się z różnorodnych posiłków mlecznych oraz pieczywa z dodatkami, drugie śniadanie w postaci świeżych, sezonowych owoców, dwudaniowy obiad oraz podwieczorek.

Każdy żłobek dysponuje placem zabaw, dostosowanym do potrzeb dzieci do lat 3, z których przy ładnej pogodzie korzystają maluchy.

Każdego dnia dzieci pod okiem wykwalifikowanej kadry zdobywają nową wiedzę i umiejętności. Personel dba o właściwy rozwój psychofizyczny dzieci, wdraża podstawy samoobsługi. Dzieci pod okiem pań uczą się samodzielnego jedzenia, picia, korzystania z nocniczka, ale również, w trakcie codziennych zabaw i doświadczeń, zdobywają wiedzę o otaczającym świecie.

Drodzy rodzice, ważnym jest, aby decydując się na wybór profesjonalnej placówki, przede wszystkim sprawdzić warunki, w jakich sprawowana będzie opieka nad dziećmi.

Należy również zwrócić uwagę na ilość osób sprawujących opiekę nad dziećmi oraz kwalifikacje personelu. Pytajcie o to, jak organizowana jest opieka nad dziećmi w przypadku urlopu lub zachorowania pracownika. Czy jest zatrudniony personel pomocniczy, czy też obowiązki te wykonywane są przez opiekunki.

Nie bójcie się pytać o takie rzeczy, bo przecież w ręce tych osób powierzacie swój Najdroższy Skarb. ♦

ŻŁOBKI MIEJSKIE

fot. Żłobki Miejskie

Nagroda w Kulturze 2024

Informujemy, że do dnia 30 sierpnia 2024 roku do godz. 14:00 można zgłaszać kandydatów do Nagrody Miasta Cieszyna w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagrody:

1. Nagroda przyznawana jest za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

2. Nagrodę może otrzymać artysta, twórca lub animator działający w różnych dziedzinach sztuki na podstawie oceny całokształtu dorobku lub osiągnięć o istotnym znaczeniu.

3. Wnioski o przyznanie nagrody mogą składać: instytucje kultury, organizacje pozarządowe i osoby prywatne.

4. Nagroda może być przyznana z własnej inicjatywy przez Radę Miejską.

5. Nagroda za całokształt działalności może być przyznana tej samej osobie tylko jeden raz.

6. W roku kalendarzowym przyznaje się jedną nagrodę.

7. Wnioski zawierające: dane osobowe oraz opis dokonań kandydata przyjmuje Biuro Rady Miejskiej Cieszyna do 30 sierpnia każdego roku. Wnioski można

składać w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego na parterze.

8. Wnioski wstępnie analizuje Komisja Społeczna i przedstawia Radzie Miejskiej opinie co do przyznania Nagrody.

9. Nagrodę przyznaje Rada Miejska Cieszyna.

10. Nagrodzony otrzymuje również okolicznościowy medal miasta Cieszyna za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

11. Nagroda jest wręczana podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej lub przy innej stosownej okazji.

Internetowy link do przedmiotowej uchwały (Uchwała nr XVII/148/15 z 30.12.2015 można znaleźć na stronie www.cieszyn.pl w sekcji Strefa mieszkańca w zakładce „Jak załatwić sprawę – Wydział Kultury i Promocji Miasta”. Informacji udzielają pracownicy Wydziału Kultury i Promocji Miasta (kultura2@um.cieszyn.pl, tel. 33 4794 346).

Dotychczasowi laureaci:

2023: Leszek Gańczarczyk, **2022:** Zbigniew Machaj, **2021:** Prof. Daniel Kadłubiec, **2020:** Bogdan Firla, **2019:** Dorota Herok, **2018:** Eugeniusz Raabe, **2017:** Michael Morys – Twarowski, **2016:** Jerzy Kronhold, **2015:** Piotr Gruchel, Izabela Tymich, Mariusz Makowski, **2014:** Alina Rakowska, Beata Sabbath, Ludwik Mendroch, **2013:** Anna Gociek, ks. Janusz Sikora, **2012:** Izabela Kula, Jan Herma, Zdzisław Glajcar, **2011:** Władysława Magiera, Jolanta Dygoś, Władysław Wilczak, **2010:** Grażyna Stawarska, Jerzy Wałga, Tadeusz Kopoczek, **2009:** Danuta Sikora, Hilary Drozd, Karol Franek, **2008:** Leon Miękina, **2007:** Jerzy Pustelnik, **2006:** Jan Gruchel, **2005:** Joanna Sikora, **2004:** Irena Kwaśny, **2003:** Jan Raszka, **2002:** Jadwiga Smykowska, Władysław Rakowski, **2001:** Władysław Sosna, **2000:** Jadwiga i Władysław Oszełda. ♦

KPM

Srebrna Cieszynianka 2024

Burmistrz Miasta Cieszyna informuje, że do 30 sierpnia 2024 roku, do godz. 14:00 w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, parter) można zgłaszać kandydatów do Lauru „Srebrnej Cieszynianki” Miasta Cieszyna 2024.

Prawo zgłaszania kandydatów do ww. wyróżnienia przysługuje wszystkim działającym na terenie Gminy Cieszyn stowarzyszeniom, organizacjom, instytucjom, radom osiedli i Burmistrzowi Miasta.

Zgłaszani kandydaci powinni być osobami, które w szczególny sposób zasłużyły się dla społeczności, w jakiej działają i wniosły nowe, pozytywne wartości lub były na tyle nowatorskie i innowacyjne, że ich działanie może zostać uznane za

godne naśladowania, polecenia i być wzorem dla innych.

Formularz zgłoszeniowy, Regulamin Laurów Ziemi Cieszyńskiej oraz dodatkowe informacje uzyskać można:

■ w Biurze Rady Miejskiej Cieszyna (Rynek 1, II piętro, pokój 203, tel. 33 4794 311 i 33 4794 312, adres e-mail: biuorady@um.cieszyn.pl),

■ w Wydziale Kultury i Promocji Miasta Urzędu Miejskiego (Rynek 1, I piętro, pokój nr 104 i 103, tel. 33 4794 332, adres e-mail: kultura@um.cieszyn.pl),

■ w Cieszyńskim Centrum Informacji (Rynek 1, tel. 33 4794 248, adres e-mail: mci@um.cieszyn.pl)

■ w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Cieszynie, (Rynek 1, tel. 33 4794 200, adres e-mail: urząd@um.cieszyn.pl),

■ na stronie internetowej: www.cieszyn.pl w sekcji strefa mieszkańca, w zakładce „Jak załatwić sprawę” – Wydział Kultury i Promocji Miasta – Regulamin i procedury wyłaniania laureatów wyróżnienia samorządów Ziemi Cieszyńskiej. ♦

KPM

Wraca Cieszyński Jarmark Piastowski

10 i 11 sierpnia na Rynku Cieszyna odbędzie się dziesiąta już edycja Cieszyńskiego Jarmarku Piastowskiego, czyli targów rękodzieła artystycznego, których organizatorem i pomysłodawcą jest Pracownia „Pat the Cat”. Impreza wraca do Nadolziańskiego Grodu po trzyletniej przerwie spowodowanej remontem cieszyńskiego Rynku.

– Pierwszy Cieszyński Jarmark Piastowski zorganizowaliśmy w 2013 roku i była to nasza pierwsza tego typu impreza – wspomina Patrycja Wieczorek z Pracowni „Pat the Cat”. – Wtedy sądziliśmy, że skończy się na jednej edycji. Jednak zainteresowanie, zarówno wśród rękodzielników, jak i odwiedzających, było tak duże, a opinie tak pozytywne, że jeszcze w tym samym roku zorganizowaliśmy edycję zimową, czyli nasz pierwszy Cieszyński Jarmark Świąteczny. A potem już nie było wyjścia – trzeba było to kontynuować.

Od tamtego czasu pracownia zorganizowała 24 imprezy jarmarkowe, głównie w Cieszynie – część we współpracy z Domem Narodowym – ale też w Skoczowie, a w zeszłym roku, po raz pierwszy, w Czeskim Cieszynie. I choć każdy jarmark jest inny i pojawiają się na nim różni wystawcy, niektóre rzeczy pozostały niezmiennie.

– Od samego początku ustaliliśmy kilka zasad i do teraz jesteśmy im wierni – mówi Patrycja Wieczorek. – Przede wszystkim celem naszych jarmarków jest promocja szeroko rozumianego rękodzieła artystycznego oraz zajmujących się nim osób i pracowni artystycznych. Dlatego z góry

odmawiamy wystawcom, którzy sprzedają tak zwaną „chińszczyznę”. Wyjątkiem są pojawiające się czasami balony, które bardzo lubią najmłodszy odwiedzający. Poza tym od samego początku zależało nam, by ściągnąć do Cieszyna rękodzielników z różnych regionów kraju, a więc nie tylko ze Śląska Cieszyńskiego i zaprezentować mieszkańcom miasta ich wyroby. I to również się udało, bo w naszych imprezach biorą udział wystawcy na przykład z Górnego Śląska, ale też z Krakowa, Wrocławia, Opola, Warszawy i wielu innych miast, a zdarzało się, że przyjeżdżały nawet osoby z Rzeszowa lub Gdyni. Tak naprawdę do dzisiaj nie wiemy, jak to się stało, że nasze jarmarki stały się znane w całym kraju, ale bardzo nas to cieszy, bo w ten sposób promujemy też Cieszyn i Śląsk Cieszyński w innych regionach Polski.

X Cieszyński Jarmark Piastowski będzie dostępny dla odwiedzających **10 i 11 sierpnia od godz. 9:00 do 17:00**. Tradycyjnie nie zabraknie biżuterii artystycznej, ceramiki, oryginalnych prezentów, dekoracji, bibelotów, ozdób, maskotek, zabawek, makatek, ale też przedmiotów użytku codziennego i wielu innych rzeczy wykonanych ręcznie i z sercem. Będą też kołaczki, chałka, pysz-

ne wędliny, przyprawy, miody... Z pewnością każdy, kto zdecyduje się w sobotę lub niedzielę odwiedzić cieszyński Rynek, znajdzie coś dla siebie! ♦

MAT. PRAS.

WAŻNA INFORMACJA: ANKIETA DLA MIESZKAŃCÓW

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w ankiecie służącej do zbadania poziomu zaangażowania w sprawy Cieszyna oraz satysfakcji z działań partycypacyjnych podejmowanych przez władze miasta. Wasze odpowiedzi pomogą nam lepiej zrozumieć potrzeby i oczekiwania społeczności, a także doskonalić nasze usługi i inicjatywy.

Działania partycypacyjne to wszelkie działania władz miasta włączające mieszkańców i mieszkanki w decydowanie o sprawach miasta. Mogą przyjąć formę konsultacji społecznych, spotkań z miesz-

kańcami i mieszkankami, warsztatów, spacerów tematycznych, ankiet itp.

By przejść do wypełnienia ankiety, należy zeskanować kod QR znajdujący się obok.

Ankieta jest anonimowa, a jej wypełnienie zajmie około 5 minut (16 pytań). Prosimy o szczerze odpowiedzi. Zapewniamy, że będą one traktowane poufnie i wykorzystane wyłącznie do celów badawczych i usprawniających wewnętrzne procesy Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Dziękujemy za poświęcony czas i wkład w rozwój Cieszyna! ♦

SKT

Folklor świata w Cieszynie

1 sierpnia w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie odbędzie się nie lada wydarzenie – koncert „Folklor Świata” w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej. Takiego widowiska nie można przegapić! Organizatorem jest Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. J. Marcinkowej.

W tym roku do cieszyńskiego Teatru zawitają zespoły z USA, Peru i Litwy. Poznajmy je bliżej!

LITWA – GRANDINĖLĖ Z PONIEWIĘŻA

Tautinių šokių ansamblis Grandinėlė, co w dosłownym tłumaczeniu oznacza „zespół tańca ludowego Łańcuszek”, został założony w 1992 roku. Prezentuje folklor z różnych części Litwy. Pochodzi z regionu Aukštota (lit. Aukštaitija) na północy kraju, który jest największym regionem etnograficznym kraju, obok Żmudzi, Suwalszczyzny, Dzūkii i Małej Litwy.

Aukštota wyróżnia się bogactwem dialektów, zwyczajów i architektury ludowej. Zachowały się tam dawne pieśni i archaiczne formy muzyki. W skład kapeli wchodzi takie instrumenty, jak: akordeon, skrzypce, fujarka, bęben, klarnet, piszczałka, kanklė (kokle), birbynė, skrabalai.

Występ rozpocznie się od pieśni „Sunku per kalnelį vandenį nešti” („Trudno nieść wodę przez wzgórza”). Następnie zespół zatańczy gegutėlė (kukułkę) oraz skaisgija. Po tym wystąpieniu Litwini zaśpiewają piosenkę „Skyniau skynimėlį” („Zerwałam

kwiaty”). Będzie też pokaz zabawy tanecznej z pierścieniem i miotłą pt. „Kame žiedas” („Gdzie jest pierścień”). Kolejny taniec to vakaruškos, a potem usłyszymy pieśń „Kai ėjom mes per mišką” („Kiedy szliśmy przez las”). Będą jeszcze tańce šiaučiukas-kriaučiukas oraz dirizablis. Usłyszymy także pieśń „Augin motinėla dukrėlą” („Matka wychowuje córkę”). Na zakończenie planowana jest prezentacja weselnego tańca z szarfami w barwach narodowych, a także polka majowa. Podczas TKB zespół zaprezentuje również pasterskie tradycje zielonoświątkowe z Aukštoty. Zobaczmy też zwyczaje związane z dniem św. Jana, kiedy dziewczęta puszczały wianki na wodę.

PERU – IDENTIDAD PERÚ Z AREQUIPY

Asociación Cultural Identidad Perú Taller de Danza to stowarzyszenie folklorystyczne założone w 1991 roku. Jego misją jest badanie, zachowanie i promowanie różnorodności dziedzictwa kulturowego Peru, pełnego wspomnień o kulturze Indian, cywilizacji Inków i epoce hiszpańskiego kolonializmu. W repertuarze grupy znajdują się prezentacje muzyki, pieśni i tańców z różnych części Peru: wybrzeża (costa), gór (sierra) i z dżungli (selva).

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych utworów jest „El cóndor pasa” („Przelatujący kondor”) – ballada wzbudzająca myśli o majestatycznych Andach, która doczekała się wielu wersji coverowych. Marinera, uważana za narodowy taniec Peru, jest także gatunkiem muzycznym. Zespół wykonuje marinere w różnych wersjach, pochodzących z różnych regionów. Wśród pokazów Identidad Perú znajduje się również sceniczna prezentacja kultury z regionu Cusco. Miasto to słynie na świecie jako legendarna stolica imperium Inków, którą było aż do przybycia konkwistadorów w XVI wieku.

Program zespołu obejmuje także koncert muzyki afro-peruwiańskiej, w którym dominują charakterystyczne rytmy. Nie zabraknie pokazu tańców z peruwiańskiej dżungli.

USA – JUBILEE DANCE Z CONCORD

Jubilee American Dance Theatre z Concord w stanie Kalifornia istnieje od 1999 roku. Prezentuje dawne tańce, wywodzące się zarówno z kultury rdzennych mieszkańców Ameryki, jak i europejskich oraz afrykańskich imigrantów. Grupa ma w repertuarze tak zwany clogging, rodzaj stepowania, pochodzący z tradycji irlandzkiej, który dotarł do miejscowości położonych w Appalachach. Hambone, rodem z kultury afroamerykańskiej, polega na grze na różnych częściach własnego ciała jak na instrumencie perkusyjnym. Z tzw. Zachodnim Pograniczem (ang. Western Frontier albo też Old West), określanym w kulturze popularnej jako Dzikie Zachód, związany jest natomiast taniec kwadratowy (square dance).

Zespół pokaże dwa rodzaje kostiumów. Pierwsze, służące do prezentacji XIX-wiecznych tańców, odwzorowują staromodne ubrania – kobiety chodzą w krzynolinach (szeroka spódnica w kształcie dzwonu), a mężczyźni noszą robocze koszule i spodnie z szelkami. Drugie nawiązują do strojów z Dzikiego Zachodu, których elementami są męskie kolorowe koszule z frędzlami oraz odświeżone suknie kobiet.

Zespół zaśpiewa mnóstwo piosenek, m.in. „Money Musk” („Zapach pieniędzy”), „Old Dan Tucker” („Stary Dan Tucker”), „Arkansas Traveler” („Podróżnik z Arkansas”), „Cluck Old Hen” („Gdakająca stara kura”).

Podczas koncertu nie zabraknie także naszego rodzimego folkloru, prezentowanego przez Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej. Każdy zespół zaprezentuje się w dwóch różnych odsłonach, pokazując piękno folkloru swojego kraju. Będzie kolorowo, energetycznie, po prostu pięknie.

W ramach „Folkloru Świata” zapraszamy również na korowód, który odbędzie się w dzień koncertu o godz. 15:00 ulicami śródmieścia. **Bilety w cenie 55 zł i 65 zł można zakupić w kasie teatru lub na stronie internetowej www.teatr.cieszyn.pl** ■

ORG. / RED. AB

50-lecie Komisji Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK

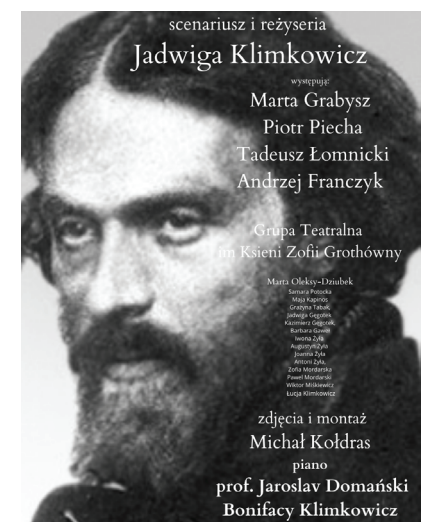

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze oraz
 Komisja Fotografii Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK
 zapraszają na wystawę ogólnopolską pt.:

50 LAT
 KOMISJI
 FOTOGRAFII
 KRAJOZNAWCZEJ
 ZG PTTK

Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12 | Cieszyń, Rynek 12
 wyłazła czarna 608-10082024 | wernisaz 4.08.2024, godz. 17:00

scenariusz i reżyseria
Jadwiga Klimkowicz
 występuje
 Marta Grabysz
 Piotr Piecha
 Tadeusz Łomnicki
 Andrzej Franczyk
 Grupa Teatralna
 im. Ksieni Zofii Grothówny
 Marta Oleksy-Dzimek
 Teresa Rencus
 Mała Kapciós
 Grzegorz Szulski
 Janina Gęgotek
 Aleksandra Lipińska
 Barbara Gumiś
 Hanna Zół
 Augustyna
 Justyna Zół
 Antoni Zół
 Zola Moderska
 Paweł Marceński
 Wiktoria Kłobucka
 Łucja Klimkowicz
 zdjęcia i montaż
 Michał Koldras
 piano
 prof. Jarosław Domański
 Bonifacy Klimkowicz

PLENEROWE SEANSE WRACAJĄ NA RYNEK!

Wakacyjne Kadry 2024

Trwają „Wakacyjne Kadry”, czyli projekcje filmowe w plenerze. Przed nami kolejne odstłony kina pod chmurką. Po latach przerwy „Wakacyjne Kadry” wróciły na cieszyński Rynek. Serdecznie zapraszamy!

Poniżej prezentujemy rozkład filmowej jazdy, który jeszcze przed nami:

■ **26 lipca, g. 21:30** – WIEK ADALINE (2015, USA/Kanada, melodramat, reż. Lee Toland Krieger),

■ **2 sierpnia, g. 21:00** – FERRARI (2023, USA/Wielka Brytania/Włochy/Chiny, biograficzny/dramat, reż. Michael Mann),

■ **9 sierpnia, g. 21:00** – MAFIA MAMMA (2023, Wielka Brytania/Włochy/USA, akcja/komedia kryminalna, reż. Catherine Hardwicke),

■ **16 sierpnia, g. 21:00** – CIVIL WAR (2024, USA/Wielka Brytania, dramat/akcja, reż. Alex Garland),

■ **23 sierpnia, g. 21:00** – WIECZNIE ŻYWI (2013, USA, horror/komedia, reż. Jonathan Levine),

■ **30 sierpnia, g. 21:00** – PIES (2022, USA, dramat/komedia, reż. Reid Caroline i Channing Tatum).

Wstęp wolny. W związku z ograniczoną liczbą miejsc (150) do siedzenia, zachęcamy widzów do przynoszenia swoich leżaków lub krzesełek turystycznych. W przypadku niepogody, pokazy filmowe zostaną przeniesione do Domu Narodowego. ♦

COK

Tramvibes, czyli spotkania z muzyką na granicy

Ruszyły „Tramvibes”, czyli letnie piątki na wysokościach. Pod tą tajemniczą nazwą kryją się muzyczne spotkania z DJ-ami na tarasie Transgranicznego Centrum Informacji Turystycznej na granicy, przy Moście Przyjaźni.

W każdy piątek wakacji o godz. 18:00 muzykę na tarasie nad Olzą serwować będą DJ-e. Zagrają dla nas jeszcze: Lidka Zjankovic (**26 lipca**), Set (**2 sierpnia**), Sergiusz (**9 sierpnia**), Robi Lora (**16 sierpnia**), Mniam Collective (**23 sierpnia**) i Beard Brothers (**30 sierpnia**).

Wstęp na koncerty jest wolny. W przypadku niepogody koncerty zostaną od-

wołane. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie. Serdecznie zapraszamy do wspólnej zabawy! ♦

COK

POLUB CIESZYN NA FACEBOOK
fb.com/CieszynRobiWrazenie

Lato z Muzyką

Tradycyjnie już od pierwszych tygodni lata w cieszyńskim Parku Pokoju gości muzyka na żywo w najlepszym wykonaniu! Koncerty w ramach cyklu „Lato z Muzyką” odbywają się w niedziele, zawsze o godzinie 16:00.

Zaznaczamy, że koncerty są organizowane wyłącznie przy warunkach atmosferycznych sprzyjających delectationowi się dźwiękami w plenerze. W przypadku deszczu zostaną przeniesione do sali widowiskowej Domu Narodowego.

Oto program koncertów, które jeszcze przed nami:

- **28 lipca** – Sylwester Art Trio,
- **4 sierpnia** – Kozina&Kwaśny Duo,
- **11 sierpnia** – Tobiasz Itner Trio,

- **18 sierpnia** – Marcin Krywult i Ewa Bąk,
 - **25 sierpnia** – Trefon&Gmyrek Duo.
- Udział w koncertach jest bezpłatny. Koncerty poprowadzą Grażyna Durlow i Roman Matyja, a ich organizatorem

są Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” i Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie. **COK**

Pomaluj swój świat

Zapraszamy serdecznie wszystkich seniorów na bezpłatne warsztaty artystyczne pt. „Pomaluj swój świat”, które odbędą się w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” 7 sierpnia w godzinach 10:00-12:00.

Podczas tych wyjątkowych zajęć będziemy malować piękne kwiaty na tkaninie, tworząc unikalne i personalizowane dzieła sztuki użytkowej.

Co należy mieć za sobą? Prosimy uczestników o przyniesienie swojego materiału, na którym chcieliby malować, na przykład sukienki, spódnice, bluzki lub inną odzież. Nie zwlekaj, zarezerwuj swoje miejsce już dziś i zacznij tworzyć własne dzieło sztuki!

Zapisy na warsztaty w recepcji COK trwają do 31 lipca. Liczba miejsc ograniczona. **COK**

Targi staroci

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” i Cieszyński Klub Hobbystów zapraszają na kolejną odsłonę Targów Staroci, które odbędą się 4 sierpnia w godzinach 8:00-14:00 na Targowisku Miejskim (części rolno-spożywczej), mieszczącym się przy ul. Stawowej w Cieszynie.

Zachęcamy, by zapoznać się ze zaktualizowanym regulaminem wydarzenia dla wystawców i uczestników, który można znaleźć na stronie www.domnarodowy.pl. Wszystkim wystawcom i kupującym życzymy udanych transakcji! **COK**

Drodzy uczniowie!

Jeżeli zastanawiacie się nad wyborem Branżowej Szkoły I Stopnia w dualnym systemie kształcenia (teoria w szkole, praktyka w wybranym zakładzie pracy), to poniżej przedstawiamy plusy takiego wyboru:

- zarabianie swoich pierwszych pieniędzy,
- szybkie usamodzielnienie się,
- praca w rzeczywistych warunkach,
- wliczenie do okresu nauki stażu pracy, a co za tym idzie – przyszłościowo do emerytury,
- możliwość nawiązywania nowych znajomości,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- realizacja własnych pasji.

**CHCESZ ZDOBYĆ DOBRY,
PŁATNY ZAWÓD?**

**WYBIERZ KSZTAŁCENIE
ZAWODOWE!**

ZGŁOŚ SIĘ DO NAS

CECH RZEMIEŚNIKÓW I PRZEDSIĘBIOR-
CÓW W CIESZYNIE
43-400 CIESZYN, UL. GŁĘBOKA 12,
WWW.CECH.CIESZYN.PL,
E-MAIL: BIP@CIESZYN.PL
TEL.: 33 852 19 36, TEL.KOM.: 723 005 008

Wycieczka do Chlebowej Chaty

Cech Rzemieśników i Przedsiębiorców w Cieszynie zaprasza na wycieczkę do Chlebowej Chaty, która odbędzie się **10 sierpnia**. Wyjazd z Cieszyna zaplanowany jest na 9:00, a przyjazd ok. godz. 13:00.

Cena wycieczki wynosi 65 zł na osobę (dzieci do 3 lat – 20 zł na osobę). W koszty wliczony jest przejazd autokarem, ubezpieczenie, degustacja „do syta” i prelekcje. Kalkulacja przygotowana dla grupy 35 osobowej.

Zapisy i wpłaty w biurze Cechu do dnia 5 sierpnia pod nr tel.: 723 005 008. ●

CECH CIESZYN

Animacje wodne to gry i zabawy z wykorzystaniem wody, które odbędą się **6 sierpnia o godzinie 17:00 na placu zabaw w pobliżu bloku przy ul. Górnej 29B**. Wstęp wolny. Organizatorem jest Spółdzielnia Mieszkaniowa Cieszyńianka.

IT for SHE Kids

W dniach **7-9 sierpnia w Pracowni Orange w Cieszynie** odbędą się **BEZPŁATNE** zajęcia w ramach projektu IT for SHE Kids dla dzieci z klas IV – VIII z programowania mikrokontrolerów i druku 3D. Trzydniowe warsztaty odbędą się w godzinach 8:00-14:00 (z przerwami na sok i uzupełnienie energii).

Mikrokontrolery to komponenty elektroniczne, którym udało się zrobić rewolucję w świecie elektroniki. Aby w pełni korzystać z ich możliwości, należy umieć je odpowiednio zaprogramować. Drukarki 3D jako jedyne wśród dostępnych na rynku potrafią drukować trójwymiarowe obiekty fizyczne.

Zapisy do 5 sierpnia pod numerem tel.: 536 050 906. Warsztaty IT for SHE Kids są realizowane przez Fundację Edukacyjną Perspektywy i Fundację Aktywności Społecznej Cieszyńianka.

ORG.

„Śląska Rzecz”

18 lipca, w samo południe, na Wzgórzu Zamkowym odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród w konkursie Śląska Rzecz '23. To już 19. edycja jedynego w kraju, regionalnego konkursu, w którym nagradzane i wyróżniane są innowacyjne, wysokojakościowe projekty w szeroko pojętym obszarze designu. Nagrody w konkursie przyznawane są w czterech kategoriach: produkt, grafika użytkowa, usługa i wystawiennictwo.

W kategorii "produkt" zwyciężyła modernistyczna interpretacja klasycznego krzesła jadalnianego, czyli krzesło "Plasa" z Paged Meble, zaprojektowane przez młodego projektanta Nikodema Szpunara – Studio Szpunar.

W kategorii "wystawiennictwo" nagrodę zdobył projekt "Lombard Bytom", multimedialna wystawa zbiorowa zainspirowana nagradzanym filmem dokumentalnym "Lombard". Wystawa została zaprezentowana w bytomskim CSW Kronika. Projektantkami wystawy są Agata Cukierska (kuratorka wystawy) i Katarzyna Kalina, a za identyfikację wizualną odpowiadał Marcin Wysocki.

W tej samej kategorii wyróżniono wystawę "Nauka jest fajna" – interaktywny projekt bazujący na ilustracjach książek popularnonaukowych dla dzieci. Przy projekcie pracowali: Anna Machwic, Karolina Hołdys, Piotr Pacałowski i Joanna

Pastusińska. Producentem wystawy była ASP w Katowicach. Za projekt identyfikacji wizualnej odpowiadał Kacper Mutke. Kuratorami wystawy byli: Anna Machwic i Adrian Chorębała.

W kategorii "grafika" przyznano aż trzy wyróżnienia. Pierwsze z nich to książka zaprojektowana przez Adriana Hajdę i Annę Foks, wydana przez Muzeum Górnośląskie w Bytomiu. Książka pt. "Vademecum strojów górnośląskich" stanowi hołd złożony przodkom, historii i tradycji.

Wyróżniono również projekt systemu identyfikacji wizualnej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM). Nowa, spójna marka "Transport GZM" skupia wszelkie formy mobilności realizowane przez GZM.

Jury doceniło przede wszystkim skalę oraz nowoczesność i spójność w projekcie. Za projekt odpowiedzialni byli Adrian Spół i Jarosław Dziubek z Redkroft.

Trzecim wyróżnieniem jest branding autoserwisu "Wrrsztat" z Siemianowic Śląskich, autorstwa Grzegorza Sołowińskiego i Mariusza Rucińskiego. To nie projekt-ikona, lecz projekt z podwórka. Nie tylko go widzieć, ale również słyszeć!

Tuż po gali odbył się wernisaż wystawy "Śląska Rzecz '23", na której zaprezentowano prace laureatów, wyróżnionych oraz nominowanych projektów. Można ją zwiedzać do 15 września 2024 roku na sali wystawowej w Oranżerii Zamku Cieszyń.

ZAMEK CIESZYŃ

fot. Zamek Cieszyń

Tego nie możemy zapomnieć

Był sierpień 1944 roku. Niemieckie wojska na wszystkich frontach ponosiły klęski. Armia Krajowa skutecznie nękała okupantów, a w Warszawie trwało już powstanie. Nie inaczej było na Śląsku Cieszyńskim, wówczas stanowiącym część III Rzeszy.

Przy drodze do wsi Żywocice (obecnie część miasta Hawierzów) wieczorem 2 sierpnia 1944 r. oddział AK J. Kamińskiego „Strzały” urządził zasadzkę na członków cieszyńskiego Gestapo. Zasadzka się nie udała, bowiem gestapowcy „zabalowali” w gospodzie w centrum wioski. Partyzanci zdobyli ją szturmem, zabijając zarówno gestapowców, jak i obecnych tam kilku cywilów.

I to był powód do ślepego odwetu Niemców na niewinnych mieszkańcach Żywocic, w zdecydowanej większości Polaków. 6 sierpnia otoczono kordonem całą wieś i za-

strzelono w przypadkowych miejscach 36 mężczyzn z Żywocic, jak i kilku przejezdnych, którzy mieli pecha się tam znaleźć. O tych strasznych wydarzeniach przypominają rozsiane po okolicy kamienne stele – słupki z wyrytymi nazwiskami ofiar i usytuowane w miejscach gdzie zginęli, pomnik w centrum wsi oraz muzeum dokumentujące wojenne dzieje Zaolzia ze szczególnym uwzględnieniem tej tragedii.

Minęło 80 lat...

3 sierpnia 2024 r. (sobota) odbędzie się wielka rocznicowa uroczystość w Żywocicach. Spotkanie rowerzystów nastąpi na przystanku kolejowym Hawierzów Sucha o godz. 8:15, gdzie można również dojechać pociągiem z Czeskiego Cieszyńska o godz. 7:45 (relacja Ostrawa). Następnie w dwóch pilotowanych rowerowych grupach odwiedzimy niektóre ze wspomnianych steli i docelowo weźmiemy

udział w uroczystości przed pomnikiem. Powrót do Cieszyńska już indywidualnie w godzinach popołudniowych.

Swoją obecnością dajmy dowód, że myśląc o przyszłości, pamiętamy o przeszłości. ■

TKK PTTK „ONDRASZEK”

fot. TTK PTTK „Ondraszek”

Święto policji w Cieszynie

11 lipca w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Cieszynie odbyły się uroczyste obchody Święta Policji, podczas których policjanci cieszyńskiego garnizonu otrzymali akty mianowania na wyższe stopnie, a wręczył je Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Katowicach insp. Jacek Stelmach w obecności Komendanta Powiatowej Policji w Cieszynie mł. insp. Arkadiusza Blocha.

W wydarzeniu uczestniczył również Wojewoda Śląski Marek Wójcik i wielu znamienitych gości. Uroczystość została zwieńczona występem muzyków Państwowej Szkoły Muzycznej im. Ignacego Paderewskiego w Cieszynie.

Z okazji Święta Policji, na ręce Policjantek, Policjantów oraz Pracowników Policji życzenia i list gratulacyjny złożyła również Burmistrz Miasta Cieszyna, Gabriela Staszkiwicz.

„Święto Policji to szczególny dzień, stanowiący okazję do podziękowań i złożenia na Wasze ręce słów uznania za ciężką, pełną poświęcenia służbę, w której tak ważne są powołanie i misja, ale również odważne wyznawanie podstawowych wartości, które jak wiemy, nie zawsze bronią się same...”

Dzisiejszy dzień to także czas awansów, nominacji i odznaczeń. Uehonorowanie Waszego trudu i zaangażowania w realizację działań na rzecz drugiego człowieka i jego potrzeb.

Nie bez przyczyny przychodzi mi dziś na myśl zasłyszane dawno temu zdanie – „Miarą człowieczeństwa jest wielkość troski o drugiego człowieka”. Dlatego drodzy Państwo... na zawód policjanta nie możemy patrzeć tak, jak na każdą inną profesję. Zawsze musimy widzieć w nim wartość szczególną, która stoi na straży ochrony dóbr niewymiernych, nieprzeliczalnych – takich, jak bezpieczeństwo, stabilność, ład i porządek publiczny, sprawiedliwość, zaufanie, szacunek...

fot. BSK

Dóbr, które stanowią o wartości ludzkiego życia. Które stanowią pewnego rodzaju zobowiązanie...

Zwykło się mówić, że „jedyną stałą rzeczą w naszym życiu jest zmiana” – rzeczywiście wiele pojęć i zdarzeń traci na swojej aktualności, na naszych oczach tworzy się świat tak różny od tego, który znamy, ale zawsze będę podkreślać, że wśród zmiennych tego świata – są rzeczy absolutnie stałe, na straży których stoicie Wy, Policjantki i Policjanci, jak chociażby potrzeba bezpieczeństwa, którą Abraham Maslow umieścił w hierarchii najważniejszych, fundamentalnych potrzeb ludzkich. I tylko potrzeby takie, jak – potrzeba jedzenia i picia, snu, powietrza... są od niej silniejsze, bo związane są z naszą biologią.

Niech zatem w imieniu własnym, ale również mieszkańców naszego miasta, wolno mi będzie złożyć Wam podziękowania za ofiarną i pełną poświęceń służbę. Za Wasz profesjonalizm, odwagę, skuteczne i sprawne działanie, ale również etos pracy policjanta, który stanowi podstawę moralności całego społeczeństwa, a jego zasady zawsze są ponadczasowe i uniwersalne.

Życzę, by służba ta, która jest nieustannym zabieganiem o nasze bezpieczeństwo

i dobro, którego przecież pragnie każdy człowiek – zawsze spotykała się z życzliwością i uznaniem. Jestem przekonana, że żaden ludzki trud nie zostaje zapomniany, ale wiem też, że wsparcie bliskich Wam osób, rodzin... ich zrozumienie, troska i cierpliwość, są kluczowe w wypełnianiu Waszych obowiązków i pozwalają umiejętnie godzić życie zawodowe z osobistym. Mam ogromną świadomość tej wartości i po stokroć dziękuję Wam za uczestniczenie w tworzeniu lepszego świata, za który wszyscy jesteśmy odpowiedzialni.

Serdecznie gratuluję odznaczonym i mianowanym na wyższe stopnie służbowe funkcjonariuszom. Wszystkim zebranym tu dzisiaj i tym, którzy być z nami w tym szczególnym dniu nie mogą, bo pełnią swoje zadania i czuwają nad naszym bezpieczeństwem i porządkiem publicznym – życzę raz jeszcze wielu sukcesów i satysfakcji, ale nade wszystko, życzę, by w Waszej pracy, Drogie Policjantki i Policjanci, nigdy nie zabrakło szacunku i życzliwości od tych, o których bezpieczeństwo dbacie, a każda codzienność dawała Wam niezwykłą satysfakcję”. ♦

BSK

fot. BSK

Spacer szlakiem słupków granicznych

Cieszyn zawsze leżał (i w sumie nadal leży) przy jakiejś granicy. Jeśli nie austriacko-pruskiej, to polsko-czechosłowackiej, czy tak jak obecnie, polsko-czeskiej. Granice, jak wiemy, z czasem się zmieniały, ale sam Cieszyn także ma i miał swoje granice terytorialne. Dziś miasto sąsiaduje już wyłącznie z innymi gminami, nie zawsze jednak tak było – bowiem wokół miasta przez lata rozwijały się niezależne wsie.

Jeszcze kilkadziesiąt lat temu mieszkańcy Cieszyna mogli wyjechać z miasta do Bobrka, Pastwisk, Boguszowic czy Markłowic. W samej granicy nie chodziło tylko o to, by zaznaczyć dokąd "jest nasze", ale także by zaznaczyć, dokąd obowiązuje dane prawo (tak, czasami istniały różnice prawne między wsią a miastem), czy pokazać, z jakiej części danej działki płaci się podatek do miasta. Skoro była granica, w tym wypadku Cieszyna, musiały być i słupki ją wyznaczające. Idąc tym tropem, można udać się na spacer szlakiem granic Cieszyna.

Celem spaceru jest znalezienie "świadków" XIX-wiecznych granic miasta Cieszyna. Wbrew pozorom jeszcze trochę się ich ostało. Wpierw trzeba udać się w rejon ulicy Hażlaskiej, która kiedyś była ulicą niemal graniczną. Pierwszy słupek odnajdujemy niedaleko skrzyżowania na ul. Ligonii. Sam słupek zachowany jest nieźle, choć jest mocno już wkopany w ziemię. Jednak bez problemu da się odczytać na nim literę T jak Teschen. To tutaj Cieszyn graniczył z Pastwiskami, które włączono do miasta dopiero w 1973 roku!

Idąc dalej granicą, czyli właśnie ulicą Hażlaską, w celu znalezienia kolejnego słupka musimy skręcić w ulicę Chopina.

Słupek aktualnie wkomponowany jest w słupek ogrodzeniowy. Może dzięki temu zabiegowi wykorzystania go jako element składowy ogrodzenia udało mu się ostać? Idąc dalej drogą, której nazwa nie pozostawia złudzeń, że zmierzamy w kierunku Hażlacha, można znaleźć jeszcze jeden słupek. Znow przy ogrodzeniu. Tym razem nie jest on jednak jego elementem, może tylko i wyłącznie dlatego, że płot ma słupki metalowe, a nie murowane. Litera T tutaj jest nieco inna, ale przebieg granicy Cieszyna nie pozostawia raczej wątpliwości, jaki charakter ma ten obiekt.

Nieco dalej znajdziemy ulicę Jabłonną. Właśnie tutaj mamy dalszy ciąg granicy z Pastwiskami, o czym świadczy kolejny słupek, zachowany w bardzo dobrym stanie. Jak wykopywać, to ten! Oczywiście żart! Niech stoi tam, gdzie stał przez ostatnie ponad 100 lat.

Cieszyn graniczył nie tylko z Pastwiskami. Los jednak chciał, że z tej granicy zachowało się najwięcej punktów granicznych. Kolejne dwa znajdują się na pograniczu cieszyńsko-boguszowickim. Sama niegdyś wioska, a podobnie jak Pastwiska (od 1973 roku dzielnica Cieszyna) ma bardzo bogatą historię. Pierwsza wzmianka o Boguszowicach pochodzi

fol. M. Russek

z 1290 roku i jest to pierwszy dokument, gdzie Mieszko tytułuje się Księciem Cieszyńskim. By znaleźć tu graniczne słupki, trzeba wspiąć się na ul. Ładną w kierunku kościoła, skąd stosunkowo łatwo je zauważyć. Oba są świetnie zachowane. Jeden wręcz (poza tym, że czas nieco go wykrzywił) wygląda, jakby został wkopany wczoraj. Drugi, ten bliżej ścieżki, jest nieco bardziej przykryty ziemią, przez co numer jest widoczny świetnie, a sama litera T, no cóż, tę trzeba nieco odsłonić.

Zachęcamy do spacerowania ulicami naszego miasta. Nie trzeba wybierać się daleko, by "odkryć" całkiem ciekawe miejsca i poznać ich historię! ♦

MACIEJ RUSSEK

fol. M. Russek

Stara i nowa siedziba Książnicy Cieszyńskiej – cz. I

Magazyn książek w piwnicach jednego z zastępczych lokali, fot. KC

Na zabytkowe zbiory Książnicy Cieszyńskiej składają się druki i rękopisy pochodzące z bibliotek i archiwów nieistniejących już na ogół instytucji, stowarzyszeń, a także z kolekcji prywatnych. Jak każdy „zabytkowy, dawny, wiekowy” zasób, również ten ma swoje szczególne potrzeby, dyktowane skutkami procesów starzenia się i destrukcji. Forma wchodzących w jego skład obiektów jest także archaiczna, są to często duże, opasłe księgi, wielkie teki, przewiązane sznurkiem pliki dokumentów czy zwijane na kijach mapy, tak różne od materiałów współczesnych. To wszystko sprawia, że wymagają ściśle określonych warunków przechowywania.

MIEJSCE I KLIMAT

Pod określeniem „warunki przechowywania” kryje się wiele składowych, wśród których kluczowe znaczenie ma oczywiście budynek, potem magazyn, regał i półka. Obecnie parametry przechowywania zabytkowych księgozbiorów i archiwaliów reguluje Polska Norma PN-ISO 11799:2006 zawierająca zalecenia dotyczące lokalizacji budynku, jego konstrukcji, instalacji i wyposażenia, sposobu użytkowania, zabezpie-

czeń fizycznych i formalnych oraz sposobów ekspozycji. Podaje także szczegółowe dane odnoszące się do dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza, jego parametrów, a także wytyczne na wypadek możliwych zagrożeń.

Stabilne, bezpieczne warunki przechowywania zapewnia budynek w dobrym stanie technicznym, o odpowiednio dużej kubaturze, usytuowany z dala od potencjalnych niebezpieczeństw i zaopatrzony w systemy monitoringu na wypadek pożaru czy włamania. Przestronne magazyny powinny być wyposażone w regały mieszczące wszystkie kategorie zbiorów,

wygodne w użyciu dla bibliotekarzy i łatwe do utrzymania w czystości. Warunki klimatyczne muszą w pierwszym rzędzie zapewniać stabilność temperatury i poziomu wilgotności powietrza. Przyjmuje się, że dla różnorodnych materiałów bibliotecznych to około 50% wilgotności względnej i 18-20°C. Obok tego niezbędne są przestrzenie do ich opracowywania, udostępniania i eksponowania, czyli pracownie bibliotekarzy, czytelnie i sale wystawowe.

W STARYCH SIEDZIBACH KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ

O losach księgozbiorów wchodzących obecnie w skład Książnicy traktuje wiele opracowań. Mowa w nich o częstych i przypadkowych zmianach miejsc przechowywania, ewakuacjach, zaniedbaniach, o fatalnych warunkach lokalowych. W 1988 roku zostały włączone w strukturę Biblioteki Miejskiej jako jej Oddział Zabytkowy, trzy lata później utworzono stanowisko konserwatora, którego zadaniem było zorganizowanie szeroko rozumianej ochrony księgozbioru, co jednocześnie zapoczątkowało systemowe, ukierunkowane działania profilaktyczne. W 1995 roku przygotowano założenia programu ochrony i konserwacji zbiorów Książnicy Cieszyńskiej, określające podstawowe cele oraz sposoby i metody działania. Plan powstał w oparciu o wytyczne Biblioteki Narodowej, z której pomocy wielokrotnie korzystano.

Zbiory rozproszone były wówczas w kilku punktach miasta, w miejscach zupełnie do tego nieprzystosowanych.

Wystawa "Ochrona i konserwacja zbiorów bibliotecznych" w galerii przy Rynku 18, 1995 r., fot. KC

Niegdyśsza czytelnia Oddziału Zabytkowego Biblioteki Śląskiej w siedzibie Muzeum przy ul. Regera 6, fot. KC

Podstawowym celem było w tym okresie rozpoznanie i zarysowanie skali potrzeb oraz ustalenie kolejności działań zmierzających do stworzenia optymalnych warunków przechowywania. Zakupiono sprzęt do kontroli i regulacji warunków klimatycznych, przeprowadzono przegląd stanu zachowania księgozbioru. Zgodnie ze sformułowanymi wcześniej zasadami oraz harmonogramem, zabytkowe zbiory, które w tym czasie pozostawały jeszcze w siedzibie cieszyńskiego Muzeum (głównie w Sali zajmowanej obecnie przez Café Muzeum), przeprowadzono do zaadaptowanego budynku przy ul. Przykopa 14 i do części kamienicy przy Rynku 18. Przeniesiono wówczas ponad 35 500 książek i jednostek archiwalnych.

W momencie powstania Książnicy w 1994 roku, ochrona zbiorów była już zorganizowana w obrębie kilku tymczasowych magazynów i pracowni. Najlepsza sytuacja panowała w budynku przy ul. Przykopa 14, gdzie trafiły biblioteczne zbiory Leopolda Jana Szersznika, stare druki z księgozbioru Czytelni Ludowej oraz rękopisy. Wyposażono go w systemy alarmowe, termohigrografy do kontroli wilgotności i temperatury oraz nawilżacze i osuszacze powietrza. Opracowany został również plan na wypadek katastrofy, ponieważ budynek położony był nad Młynówką nieopodal Olzy. Przeprowadzano okresowe kontrole poszczególnych części zbiorów i wprowadzano działania profilaktyczne (te szerzej przedstawione zostaną w odrębnym artykule). Książnica zatrudniała wtedy dwóch konserwatorów i introligatora z doświadczeniem zawodowym w branży budowlanej, co okazywało się bezcenne wobec awaryjnej i tymczasowej infrastruktury. Przeprowadzone zostały pierwsze szkolenia pracowników w zakresie obchodzenia się z zabytkowymi księgozbiarami.

Inne tymczasowe lokale nie były wyposażone w podobny sposób jak scharakteryzowany wyżej obiekt. Największa część zbiorów przechowywana była w Domu Studiującego Nauczyciela Uniwersytetu Śląskiego przy ulicy Niemcewicza 2, gdzie ulokowano czytelnę ogólną oraz magazyny w pomieszczeniach piwnicznych. Pozostała część zbiorów zdeponowana została w piwnicach dwóch cieszyńskich przedszkoli przy ulicy św. Jerzego (Przedszkole nr 20) i Skrajnej 5 (Przedszkole nr 19). Rozproszenie księgozbioru w pięciu punktach miasta przysparzało wielu trudności w kontrolowaniu, a zwłaszcza stabilizowaniu warunków klimatycznych. O ile w położonym nad Olzą budynku możliwe było regulowanie wilgotności powietrza przy użyciu wspomnianych już wyżej urządzeń (a nawet jego oczyszczanie przez urządzenia z filtrami węglowymi i termoregulowanie zaworami na grzejnikach CO), to w pozostałych „magazynach”,

właściwe parametry starano się osiągać metodami improwizowanymi, bo tylko takie były wówczas dostępne. Niewielkie wystawy organizowane były w kamienicy przy Rynku 18, gdzie Książnica otrzymała do swojej dyspozycji m.in. pomieszczenie ozdobione zabytkowymi polichromiami (obecnie zajmowane przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”).

Pierwsze lata istnienia Książnicy Cieszyńskiej to nieustanne zmaganie się z problemami wynikającymi ze zlokalizowania jej zbiorów w pomieszczeniach zastępczych, z drugiej zaś strony – zabiegi, by budowana wówczas własna siedziba biblioteki spełniała niezbędne wymogi. Dramatyzm sytuacji, w jakiej przyszło wówczas działać nowo powstałej bibliotece, dodatkowo zwiększały wiosenne i letnie ulewę, grożące powodzią i zalaniem położnego nad Olzą budynku, w którym przechowywano najcenniejszą część zabytkowych kolekcji książkowych. Na szczęście, tylko raz w 1996 r. wody Olzy zaczęły przelewać się przez Al. Łyska, co zmusiło bibliotekarzy do podjęcia akcji ewakuacyjnej i przeniesienia części zbiorów na wyższą kondygnację... ♦

ŁUCJA BRZEŹYCKA
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Ciąg dalszy artykułu ukaże się w następnym numerze Wiadomości Ratuszowych.

Na zdjęciu poniżej, od lewej pierwszy rząd: Jolanta Sztuchlik, Jarosław Brzeżycki, Krzysztof Nowak. II rząd stoją: Anna Rusnok, Joanna Piotrowska – Cieślak, Wanda Skoneczna, Małgorzata Danel (Szelong). III rząd stoją: Karina Urbanek (Górniak), Ewa Mrowiec, Krzysztof Szelong, Wacław Gojniczek, Anna Czakon (Gojniczek)

Realizowana w obawie przed powodzią akcja przenoszenia książek na piętro w tymczasowej siedzibie Książnicy Cieszyńskiej przy ul. Przykopa 14, lipiec 1997, fot. KC

Aktywny wypoczynek górski na Głównym Szlaku Beskidzkim

W tym roku obchodzone jest 100-lecie powstania Głównego Szlaku Beskidzkiego, dlatego rok 2024 ogłoszono rokiem GSB. Zadanie "Aktywny wypoczynek górski na Głównym Szlaku Beskidzkim", współfinansowane ze środków Miasta Cieszyna, zostało zrealizowane 9 czerwca br. Po raz 50 turyści z Cieszyna i jego okolic spotkali się na Górkim Rajdzie Koła PTTK nr 30 "Twardziele" z Cieszyna.

Niedziela przywitała nas wprawdzie chmurami będącymi pozostałością po nocnej burzy, ale na czas rajdu organizatorzy „załatwili” słoneczną pogodę. Na metę rajdu wyznaczono Schronisko PTTK na Przysłopie. Schronisko swą formę architektoniczną zawdzięcza „blokowym” trendom lat 70. XX wieku, za to atmosfera i kuchnia pozwoliły w 2023 roku na zajęcie pierwszego miejsca w internetowym głosowaniu na najlepsze schronisko w kraju. Na metę dotarło 68 osób dorosłych oraz 21 dzieci. Tradycyjnie impreza miała charakter wielopokoleniowy. Najmłodszy uczestnik rajdu liczył sobie tylko 3,5 roku i częściowo był wspomagany przez tatę z nosilkami. Najstarsza uczestniczka miała ponad 86 lata i dotarła na metę rajdu na własnych nogach. Na mecie rajdu wszyscy uczestnicy otrzymali plakietkę rajdową oraz bloczek na posiłek – wspaniały bo-

gracz przygotowany przez schroniskową kuchnię. Rajdowi turyści dzielili się wspomnieniami z poprzedniego sezonu oraz planami na rok bieżący.

Jak co roku dziećmi zajęła się wykwaliifikowana kadra pedagógów, która nadzorowała wykonywanie wycinanek oraz rysunków. Większe dzieci miały do swojej dyspozycji kolorowe puzzle o różnym stopniu trudności. Wszystkie dzieci otrzymały certyfikat uczestnictwa w rajdzie oraz nagrody i słodycze.

Na dorosłych uczestników rajdu czekały atrakcyjne konkursy, w których trzy pierwsze miejsca były uhonorowane dyplomami z motywami adekwatnymi do tematu konkursu oraz bardzo atrakcyjnymi nagrodami z turystycznej branży. W tym roku najcelniejsze oko w konkursie strzelania z pistoletu pneumatycznego miał Tomasz Więzik przed Markiem Schmidtem i Zbignie-

wem Zborowskim. Najlepszym cieślą we wbijaniu gwoździ dziurawym młotkiem okazał się Wojciech Korecki przed Leszkiem Skudrzykiem i Markiem Więzikiem. Najszybciej puzzle wykonane z mapy Beskidu Śląskiego ułożył Szymon Kondziołka przed Zbigniewem Zborowskim i Katarzyną Stafińską. Na jubileuszowym rajdzie nie mogło zabraknąć konkursu wiedzy o regionie oraz GSB. Największą wiedzę wykazała się Henryka Tomaszczyk, przed Markiem Schmidtem oraz Katarzyną Stafińską. W tym konkursie oprócz nagród i dyplomów laureaci otrzymali Przewodnik po Głównym Szlaku Beskidzkim wraz z dedykacją autora – Leszka Piekło. Tradycyjnie ostatnim aktem rajdu była pamiątkowa fotografia uczestników, którzy dotrwali do końca imprezy.

Organizatorzy już dzisiaj zapraszają na 51. edycję tego turystycznego wydarzenia, które odbędzie się na początku czerwca 2025 roku. ♦

PTTK

Informacje o bieżących wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych znajdują się na stronie **sport.cieszyn.pl** oraz na Facebooku SportowyCieszyn, a także na stronach i w mediach społecznościowych poszczególnych klubów i stowarzyszeń, których wykaz i linki do ich stron internetowych znajdują się na stronie **sport.cieszyn.pl**.

Zachęcamy kluby i stowarzyszenia do aktualizowania treści na swoich stronach i mediach społecznościowych oraz o przekazywanie bieżących informacji do Wydziału Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie na adres e-mail: **sport@um.cieszyn.pl**.

Siatkarskie emocje w Cieszynie

W dniach 13-14 lipca na Kąpielisku Miejskim w Cieszynie rozegrane zostały Cieszyńskie Turnieje Siatkówki Piłkowej w ramach IX Otwartych Mistrzostw Śląska siatkówce piłkowej. Jak co roku, w sobotę "na piachu" rywalizowały kobiety, a dzień później miksty. Turniej zorganizowali: Wydział Sportu oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Cieszynie przy współpracy ze Śląskim Związkiem Piłki Siatkowej. Dla najlepszych trzech par w każdym turnieju organizator zapewnił medale, trofea sportowe oraz nagrody rzeczowe a dla czterech najlepszych par także karty podarunkowe. W upałą pogodę uczestnicy mogli także skorzystać z lodów serwowanych przez Cieszyński Słodki Food Truck – dziękujemy.

Sobota na cieszyńskich turniejach tradycyjnie już należała do pań, które rywalizowały o niezbędne punkty mistrzostw Śląska pozwalające im na ewentualny udział w turnieju finałowym w Koszęcinie. Do turnieju zgłosiło się 14 par, które rywalizowały o miano najlepszych. W niedzielę w Cieszynie miała miejsce rywalizacja mikstów, do której zgłosiło się 15 par. Poziom rywalizacji, zarówno u pań jak i u mikstów, stał na bardzo wysokim poziomie, o czym mogą świadczyć bardzo wyrównane pojedynki. Po całonocnych rozgrywkach cztery najlepsze pary w każdym turnieju zostały nagrodzone, a statuetki wręczyła Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszekiewicz oraz Naczelnik Wydziału Sportu Paulina Ligocka-Andrzejewska.

fot. WS

Wyniki – turniej kobiet:

- 1. miejsce – Marta Szajer-Widawska/Karolina Nowak – 600,00 zł,
- 2. miejsce – Sandra Łebek/Maria Maszek – 450,00 zł,
- 3. miejsce – Aleksandra Nowosielska/Anna Olchawa – 300,00 zł,
- 4. miejsce – Kaja Strużyk-Wanat/Zuzanna Byry – 150,00 zł.

Wyniki turniej mikstów:

- 1. miejsce – Paulina Szymańska/Mateusz Planeta – 600,00 zł,
- 2. miejsce – Aleksandra Nowosielska/

Jakub Czyżowski – 450,00 zł,

- 3. miejsce – Maria Maszek/Mateusz Wiśko – 300,00 zł,
- 4. miejsce – Izabela Marczyńska/Sebastian Marczyński – 150,00 zł.

Nagrodzonym serdecznie gratulujemy! Wszystkim uczestnikom oraz sędziom serdecznie dziękujemy za udział w naszych turniejach i oczywiście zapraszamy za rok! Więcej zdjęć z naszych turniejów autorstwa Łukasza Bielskiego znajdziecie na naszym FB SportowyCieszyn. ♦

WS

Sukces cieszyńskiej mażoretki

W dniach 4-7 lipca w czeskim Libercu odbyły się XIX Mistrzostwa Sportu Mażoretkowej największej federacji mażoretkowej MWF.

Tegoroczne zawody były wyjątkowe, startowało 4200 zawodniczek, reprezentujących 140 zespołów z 14 państw europejskich. W zawodach wzięła udział Maja Wysocka, jedyna mażoretki z Cieszyna, reprezentująca Cieszyńskie Gwiaz-

deczki. Wielki talent, okupiony ciężkimi i wyczerpującymi treningami, dały niesamowite efekty.

Maja w pierwszym dniu zawodów 4 lipca została Mistrzynią Europy w najtrudniejszej kategorii solo acrobatic baton junior, pokonując utytułowane wcześniej zawodniczki.

W kolejnym dniu zawodów zdobyła tytuł I wicemistrzyni Europy w kategorii solo buława junior. Teraz przed zawodniczką kilka dni zasłużonych wakacji, po czym rozpoczyna intensywnie przygotowania do Mistrzostw Świata, które odbędą się końcem sierpnia w czeskiej Ostrawie. Gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów. ♦

ANNA WYSOCKA
FOT. MAT. PRAS.

Zapraszamy na Kąpielisko Miejskie

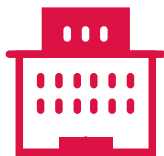
Serdecznie zapraszamy do korzystania z oferty Kąpieliska Miejskiego!

Cennik i więcej informacji o obiekcie na stronie sport.cieszyn.pl w zakładce obiekty.

Godziny otwarcia: lipiec: 9:30 do 19:30; sierpień: 9:30 do 19:00.

WS

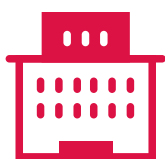

ZAKŁAD BUDYNKÓW MIEJSKICH W CIESZYNIE SPÓŁKA Z O. O. PRZEZNACZA DO NAJMU LOKAL UŻYTKOWY POŁOŻONY NA PARTERZE BUDYNKU NR 21 PRZY UL. WYŻSZA BRAMA W CIESZYNIE O ŁĄCZNEJ POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ 14.27 M²,

w drodze przetargu pisemnego – konkurs ofert, nieograniczonego do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej.

Pełna treść ogłoszenia została podana do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjnej = katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Lokalowym ZBM, tel. 33 852 37 52.

**BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA OGŁASZA USTNY PRZETARG NIEOGRA-
NICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO NR 4 POŁOŻONE-
GO NA I PIĘTRZE W BUDYNKU NR 3 PRZY UL. BIELSKIEJ W CIESZYNIE
O POW. UŻYTKOWEJ 59,21 M²,**

z własnością którego jest związany udział 6278/44642 części w nieruchomości wspólnej oznaczonej jako działka nr 41/1 obr. 41 o pow. 0,0414 ha, objętej KW nr BB1C/00052606/5 Sądu Rejonowego w Cieszynie.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 270 000,00 zł. Sprzedaż jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. W związku z wpisem nieruchomości do rejestru zabytków zgodnie z art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami cenę nieruchomości lub jej części wpisanych do rejestru zabytków obniża się na wniosek nabywcy o 50 %.

Nieruchomość zostanie udostępniona do obejrzenia w dniu 10 września 2024 r. w godz. 9:00 – 9:30.

Przetarg odbędzie się w dniu 26 września 2024 r. w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, II piętro) o godz. 13:00.

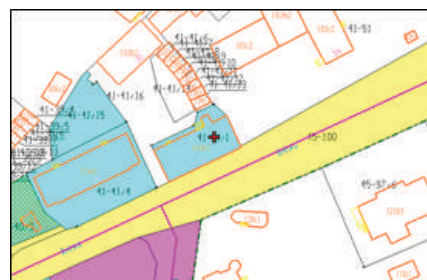
Warunkiem przystąpienia do przetargu **jest wpłacenie w formie pieniężnej wadium w wysokości 27 000,00 zł** w nieprzekraczalnym terminie do dnia **20 września 2024 r.** przelewem na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie PKO Bank Polski nr **12 1020 2313 0000 3102 1123 5233**. Za termin wpłaty wadium uważa się wpływ środków finansowych na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Wadium wpłacone przez osobę, która wygra przetarg, zalicza się na poczet ceny sprzedaży nieruchomości, a w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy, wadium przepada na rzecz sprzedającego. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zwraca się przelewem na wskazane konto (nie później niż przed upływem 3 dni od zamknięcia przetargu).

Cena osiągnięta w przetargu, pomniejszona o wpłacone wadium, powinna być wpłacona przez nabywcę na wskazane konto, nie później niż do dnia zawarcia umowy notarialnej. Koszty umowy ponosi nabywca.

Ogłoszenie o przetargu w pełnej treści zostało wywieszone na zewnętrznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz zamieszczone na stronach internetowych: bip.um.cieszyn.pl, infopublikator.pl

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Cieszynie – tel. 33 4794 237, 33 4794 232.

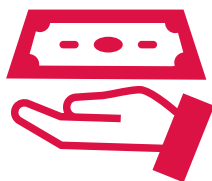

UPRZEJMIIE INFORMUJEMY, ŻE TRWAJĄ NASTĘPUJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

♦ **w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej ulicy Kruczej** – z mieszkańcami Cieszyzna (Zarządzenie NR 0050.356.2024 Burmistrza Miasta Cieszyzna z dnia 1 lipca 2024 roku) oraz z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Zarządzenie NR 0050.355.2024 Burmistrza Miasta Cieszyzna z dnia 1 lipca 2024 roku) – **do 5 sierpnia 2024 roku**.

♦ **w sprawie regulaminu określającego wysokości stawek dodatków do wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli oraz szczegółowych warunków przyznawania tych dodatków i szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nauczycielom zatrudnionym w oświatowych jednostkach organizacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Cieszyń** – z mieszkańcami Cieszyzna (Zarządzenie NR 0050.383.2024 Burmistrza Miasta Cieszyzna z dnia 24 lipca 2024 roku) oraz z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Zarządzenie NR 0050.355.2024 Burmistrza Miasta Cieszyzna z dnia 1 lipca 2024 roku) – **do 8 sierpnia 2024 roku**.

Projekty uchwał oraz wszystkie inne informacje dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.cieszyn.pl w zakładce „Konsultacje z organizacjami pozarządowymi” i „Konsultacje z mieszkańcami” oraz na stronie internetowej miasta www.cieszyn.pl, w sekcji „Urząd Miejski” – „Aktualności”.

UWAGA, MIESZKAŃCY! PODAJEMY TERMINY PŁATNOŚCI OBOWIĄZUJĄCE W ROKU 2024:

♦ **Podatek rolny i od nieruchomości:** I rata – 15 marca, II rata – 15 maja, III rata – 15 września, IV rata – 15 listopada.

♦ **Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi:** I rata – 15 kwietnia, II rata – 15 lipca, III rata – 15 października, IV rata – 15 stycznia.

♦ **Podatek od środków transportowych:** I rata – 15 lutego, II rata – 15 września.

♦ **Opłaty od posiadania psa, za wieczyste użytkowanie, za dzierżawę roczną:** 31 marca.

Nr konta – podatki, opłata od psa, opłata skarbową: 94 1020 2313 0000 3002 1123 4970.

Nr konta – użytkowanie wieczyste, dzierżawy, zezwolenia alkoholowe, mandaty straży miejskiej:
24 1020 2313 0000 3602 1122 7206.

Nr konta – opłata za gospodarowanie odpadami: 89 1020 2313 0000 3202 1123 4962.

Ekodoradca – "Czyste powietrze"

Punkt Konsultacyjny Programu "Czyste Powietrze" będzie czynny w dniu 16 sierpnia 2024 r. (piątek) od godz. 9:00 do

17:00 sala 205 na II piętrze (możliwość wjechania windą).

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

KINO "PIAST"

facebook.com/kinocieszyn, tel. 33 852 04 26

● Pełny repertuar kina Piast, mieszczącego się przy ul. Ratuszowej 1, znajduje się na profilu kina na Facebooku: [www.facebook.com/kinocieszyn](https://facebook.com/kinocieszyn)

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

● Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfańtego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

● **26.07, g. 18:00** Tramvibes: Lidla Zjankovic (taras Transgranicznego Centrum Informacji Turystycznej)

● **26.07, g. 21:30** Wakacyjne Kadry: Wiek Adaline (Rynek)

● **28.07, g. 16:00** Lato z Muzyką: Sylwester Art Trio (Park Pokoju)

● **29.07-02.08** Półkolonie ze sztuką „Sztuka na czasie cz. 3” (Uniwersyteckie Liceum Sztuk Plastycznych)

● **02.08, g. 18:00** Tramvibes: Set (taras Transgranicznego Centrum Informacji Turystycznej)

● **02.08, g. 21:00** Wakacyjne Kadry: Ferrari (Rynek)

● **04.08, 8:00** Targi Staroci (Targowisko Miejskie rolno-spożywcze)

● **04.08, g. 16:00** Lato z Muzyką: Kozina & Kwaśny Duo (Park Pokoju)

● **06.08, g. 17:00** Wernisaż wystawy "50 lat Komisji Fotograficznej Zarządu Głównego PTTK" (Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12; wystawa do 30.08)

● **do 30.09** Cieszyńskie piękno: Hoczki (Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego)

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

● **31.07, g. 17:00** Parki Narodowe Zachodniej Ameryki cz. 2 – Ryszard Stawowy

● **07.08, g. 17:00** Zakochani w świecie. Oman: filmowe spotkanie podróżnicze z Joanną Grzymkowską-Podolak i Jarkiem Podolakiem

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

www.kc-cieszyn.pl, tel. 33 851 38 41

● **do 31.10** „Nasz drogi i święty skarb. 30 lat Książnicy Cieszyńskiej” (wystawa)

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

● **01.08, g. 18:00** Folklor Świata – Tydzień Kultury Beskidzkiej w Cieszynie

● **02.08, g. 16:30** Letnia Szkoła Języka, Literatury i Kultury Polskiej – INAUGURACJA

MUZEUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukartwa.pl, tel. 508 200 248

● **do 31.07** Secesyjna przygoda z ekslibriem – wystawa

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

● **27.07, g. 9:30** Spacer z cyklu "ODKRYWAJ CIESZYN / OBJEJUJ TEŚN 2024" – EXKURZE HASIČSKÉ STANICE S UKÁZKOU TECHNIKY, příslušníci Hasičského záchranného sboru (Zbiórka – Remiza Stražacká, ul. Sokolovská 2115)

● **03.08, g. 15:00** Spacer z cyklu "ODKRYWAJ CIESZYN / OBJEJUJ TEŚN 2024" – Spotkanie z Kocią Szajką – prowadzi Agata Romaniuk (zbiórka: przed Oranżerią Zamku Cieszyn)

● **do 15.09** Wystawa „Śląska Rzecz '23”

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

● **Wejścia na ekspozycję:** wt, czw g. 10, 11, 12, 13, 14; śr g. 12, 13, 14, 15, 16; pt, sob g. 10, 11, 12, 13, 14, 15; nd g. 10, 12, 14

● **28.07, g. 11:00** Spacer Szaersznikowski: Wojciech Świąs (MŚC) – Cieszyński Szlak Niepodległości; bilet 10 z (5 zł) do nabycia w kasie przed spacerem

● **do 30.07** Imago Principatus Silesiae Teschinesis. Księstwo Cieszyńskie na mapach z kolekcji Muzeum Śląska Cieszyńskiego (Galeria Czasowa)

● **03.08, g. 14:00** Wernisaż wystawy "Żywocice 1944" (Dzielnica Muzeum)

● **04.08, g. 11:00** Spacer Szaersznikowski: Maciej Dembiniok – Spacer szlakiem cieszyńskiego tramwaju (zbiórka na dziedzińcu Muzeum; bilet 10 z (5 zł) do nabycia w kasie przed spacerem

OCKIR

www.smcieszynianka.org.pl/ockir

● **02.08, g. 17:00** "Sportowa Cieszynianka" – Rodzinne Mistrzostwa w Biegach Przejajowych (os. Podgórze – "Jar", okolice ul. Popiołka 10-12; udział bezpłatny)

● **06.08, g. 17:00** "Czas na aktywność" – Wodne animacje (plac zabaw przy ul. Górna 29B; udział bezpłatny)

● **07-09.08, g. 8:00-14:00** Bezpłatne warsztaty z nowych technologii dla dzieci z klas IV – VIII SP – "IT for SHE Kids" (Pracownia Orange w Cieszynie, ul. Kossak-Szatkowskiej 6). Ilość miejsc ograniczona. Zapisy pod nr 536 050 906. Organizatorzy zapewniają II śniadanie i napoje

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

● **Każda sobota, g. 9:00** parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (przed salą sportową al. J. Łyska 21), parkrun.pl/rejestracja

● **03.08** Uroczystości 80-lecia tragedii Żywocickiej – wycieczka rowerowa (org.: W.Kristen, PTTS, TTK Ondraszek)

INNE

● **28.07, g. 13:30** Przewodnik czeka! Bezpłatne zwiedzanie Cieszyna z przewodnikiem PTTK (zbiórka Oranżeria Zamku Cieszyn, przy różowym jelonku)

● **29.07, g. 18:00** Chat čaj – spotkanie językowe (Herbaciarnia Laja)

● **31.07, g. 18:00** Podziel się pasją przy herbacie (Herbaciarnia Laja)

● **04.08, g. 13:30** Przewodnik czeka! Bezpłatne zwiedzanie Cieszyna z przewodnikiem PTTK (zbiórka Oranżeria Zamku Cieszyn, przy różowym jelonku)

● **04.08, g. 18:00** VII Koncerty Wyższobramskie (Kościół Jezusowy) – Michał Botor – Organy inacej

● **05.08, g. 18:00** Chat čaj – spotkanie językowe (Herbaciarnia Laja)

● **07.08, g. 18:00** Podziel się pasją przy herbacie (Herbaciarnia Laja)

● **do 31.08** "Cieszyn bez ikon" (Foto Galeria Piotr Broda, Głębocka 52)

● **do 01.09** Wystawa z cyklu "Magiczna Wenecja" – "Wykręć ósemkę z Kotem" (Galeria w Bramie na Cieszyńskiej Wenecji)

● Muzeum 4 Pułku Strzelców Podhalańskich, ul. Fryszacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667

● **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztaty Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533

GMINNA RADA DZ. POŻ. PUBL.

tel. 33 4794 346, grdpp@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego odbędzie się **08.08 o godz. 10:00** w Urzędzie Miejskim w Cieszynie (sala 126).

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 479 42 00, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środki psychoaktywne oraz dla ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon:
33 851 29 29

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt.: 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207
www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00–20:00 i wt., śr. 11:00–15:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3
Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej (Stowarzyszenie PrzystańMy)

ul. Bielska 92, całodobowy tel. 33 500 06 07
wt: 7:00-12:00, śr: 7:00-13:00, pt: 11:00-20:00

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746. Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Beata Neumann, Anna Żertka-Bednarek, Łukasz Kazimierowicz, Jacek Kasperczyk, Barbara Stelmach-Kubaszczuk

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka Krasicka

Druk: KOLUMB Krzysztof Jański, ul. Kaliny 7, 41-506 Chorzów

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

BUNIA
Króliczka została oddana do sklepu zoologicznego z powodu pilnego wyjazdu opiekuna. Siedziała w klatce 60/70 cm, gdzie ledwo mogła się obrócić. Odebraliśmy małą i tak trafiła do naszego domu tymczasowego. Była bardzo nieufna, ale teraz biega po całym pokoju i się przytula. Jest młodym króliczkiem, ma około pół roku. Została zaszczepiona i wykonaliśmy potrzebne badania. Szuka domu, gdzie ją pokochają i już nigdy przynigdy nie oddadzą.

W sprawie adopcji Buni można dzwonić do Fundacji "Lepszy Świat" pod numerem 782 717 771 (lub SMS, jeżeli nie odbieramy).

AGENT

Agent ma trzy lata i po raz kolejny trafił do schroniska. W kojcu do psów obok nie jest najlepiej nastawiony, ale na spacerze jest ciekawy innych, merda ogonkiem i chce się z nimi bawić. Na smyczy nie najgorzej chodzi, zna komendy siad i łapa. Jest średniej wielkości około trzyletnim psem, idealnym dla aktywnej większej rodziny, której będzie towarzyszył w wybiegach i zabawach. Jego adopcja musi być naprawdę przemyślana. Zapraszamy na spacer zapoznawczy, a nawet jak trzeba to i dwa. Piesek jest zdrowy, zaszczepiony, wykastrowany, zaszczepiony.

W sprawie Agentka można dzwonić do Fundacji "Lepszy Świat" pod numer 782 717 771 lub 669 223 033 (lub SMS z imieniem psiaka, jeżeli nie odbieramy).

Jubileusz cieszyńskiej elektrowni

„CZŁOWIEK NOWOCZESNY GOTUJE ELEKTRYCZNOŚCIĄ, BEZ OGNIĄ, TANIO I SZYBKO!”. Takim hasłem przed niemal stu laty zachęcała, nie tylko Cieszyniaków, do korzystania z urządzeń elektrycznych nowo powstała elektrownia, obecnie uznawana za jeden z najstarszych cieszyńskich zakładów.

Akt erekcyjny otwartej w 1910 r. elektrowni został podpisany ledwie rok wcześniej, w 1909 r. W bieżącym roku mija zatem 115 lat od tego wydarzenia, warto więc przyrzeć się początkom cieszyńskiego zakładu. Sama koncepcja budowy elektrowni sformułowana została już w 1906 roku, jednak dopiero trzy lata później można było rozpocząć jej realizację. Prace budowlane zostały zlecone firmie wiedeńskiej pod nazwą: „A. E. G. Union Elektrizitäts-Gesellschaft”.

Głównym zadaniem elektrowni było zaopatrzenie mieszkańców miasta w światło, a jednocześnie prąd w niej wytwarzany miał służyć do napędu tramwajów miejskich. Warto wspomnieć, że Cieszyn wówczas posiadał cztery wozy tramwajowe, które w latach 1911-1921 kursowały po obu stronach Olzy.

W roku 1910, w chwili uruchomienia zakładu zostały ustalone następujące taryfy opłat:

- Za 1 kilowatogodzinę światła opłata wynosiła 0,70 koron.
- Za 1 kilowatogodzinę siły 0,40 koron.
- Za 1 przejazd tramwajem 0,14 koron.

Po podziale miasta w 1920 r. elektrownia pozostała po stronie polskiej. Sześć lat później Czeski Cieszyn dość nieoczekiwanie odłączył się od Elektrowni i zaczął pobierać prąd z Elektrowni Śląsko-Morawskiej. Odbiór się to negatywnie na funkcjonowaniu zakładu, ponieważ stracił on tym samym około 30% odbiorców energii. Sposobem na poprawienie kondycji firmy było zwiększenie prawie czterokrotnie produkcji oraz znalezienie nowych klientów. Elektrownia, która znajdowała się przy ul. Mostowej dysponowała bezpośrednim połączeniem kolejowym ze stacją Cieszyn, co ułatwiało zaopatrywanie kotłowni w węgiel.

W roku 1927 zakład został przemianowany na Elektrownię Okręgową Miasta Cieszyna i otrzymał koncesję na budowę sieci elektrycznych niskiego i wysokiego napięcia. Po podłączeniu do niej gmin powiatu cieszyńskiego produkcja energii elektrycznej wzrosła do 3 000 MWh.

Do roku 1935 zelektryfikowano 28 gmin. Wybuch II wojny światowej powstrzymał realizację planów elektryfikacji całego Śląska Cieszyńskiego.

Jedną z najbardziej zasłużonych osób dla zakładu był inżynier-elektryk Paweł Przemysław Dombke. Urodzony 20 czerwca 1888 r. w Świątnikach w województwie łódzkim, w 1923 r. przyjechał do Cieszyna, gdzie 5 listopada tego roku objął stanowisko kierownika Elektrowni Miejskiej, cztery lata później stając się jej dyrektorem. We wrześniu 1939 Paweł Dombke, zmuszony do opuszczenia Cieszyna, przeniósł się do Krakowa. Tam został aresztowany przez gestapo, a następnie osadzony w kilku obozach koncentracyjnych. W roku 1945 powrócił do Cieszyna, by ponownie objąć stanowisko dyrektora Elektrowni. Funkcję tę pełnił do 1949 r. Zmarł 23 października 1965 w Cieszynie i tu również został pochowany.

Spod pióra Pawła Dombkego wyszła jubileuszowa publikacja zatytułowana: „Budowa i rozwój Elektrowni Okręgowej Miasta Cieszyna 1910-1935” (Cieszyn 1935), której kilka egzemplarzy zachowało się w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej. Ich opisy można odnaleźć w katalogach online biblioteki: <https://katalog.kc-cieszyn.pl/>

„Możemy z radością stwierdzić, że udało nam się ze skromnej Centrali, która w myśl pierwotnego założenia miała służyć wyłącznie celom miasta, stworzyć poważny Zakład, który dziś zaopatruje w siłę i światło elektryczne nie tylko cały powiat cieszyński, ale poza jego granice także część Górnego Śląska. Elektrownia Okręgowa spełnia dziś w naszej ziemi niewątpliwie rolę czynnika cywilizacyjnego: dociera do najdalszych wiosek górskich, a elektryczność stała się dla wszystkich sfer ludności artykułem pierwszej potrzeby” – pisał o zasługach firmy w przedmowie do publikacji poświęconej dwudziesto-pięcioleciu istnienia zakładu burmistrz miasta Cieszyna Władysław Michejda.

Warto dodać, że firma kładła duży nacisk na popularyzację elektryfikacji gospodarstw domowych. W tym celu uruchomiła nawet specjalne pokazowe pomieszczenie, w którym znalazły się m. in. takie urządzenia elektryczne jak kuchenka, piekarnik czy piec do ogrzewania wody. „Każdy konsument prądu może bez kosztów dla siebie otrzymać wszelkie informacje, dotyczące taryf, używania aparatów, oraz zastosowania kuchni elektrycznej, ogrzewaczy i może przekonać się na miejscu o opłacalności” – zachęcano do zakupu potencjalnych odbiorców. Oferowano również sprzedaż urządzeń na korzystne raty miesięczne.

O powojennych losach cieszyńskiej elektrowni możemy dowiedzieć się z kilku okolicznościowych publikacji znajdujących się w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej. ♦

HALINA MORAWIEC
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Fot. nr 1 – Dombke, Paweł: Budowa i rozwój Elektrowni Okręgowej m. Cieszyna : 25 : 1910-1935. – Cieszyn : nakładem Elektrowni Okręgowej, 1935 – okładka (sygn. C III 012044)

